

5.SINIF 3.ÜNİTE DERS NOTLARI

Haritayı Tanıyorum

Kazanım Ders Notu - 10

» Haritanın Dili

- İnsanlar, üzerinde yaşadıkları yeryüzünü merak etmişler ve yeryüzünden daha iyi yararlanmak için onu kağıt üzerine aktarmak istemişlerdir. Bu durum haritaların ortaya çıkmasını sağlamıştır.
- Ancak geniş alanların kâğıt üzerine aktarılması zor olduğundan yeryüzünü küçültürek kağıda aktarma yoluna gitmişlerdir. Bunu da ölçek sayesinde başarabilmişlerdir.
- Yeryüzünün tamamının ya da bir bölümünün, kuş bakışı görünüşünün belli bir ölçeğe göre küçültülerek kâğıt üzerine aktarılmasına **harita** denir.

Bir çizimin harita olabilmesi için;

- Kuş bakışı çizilmiş olması
- Ölçek kullanılması
- Düzlem üzerine aktarılması gerekir.
- Ölçek kullanılmayan kabataslak çizimlere **kroki** denir.
- Haritalarda kullanılan küçültme oranına **ölçek** denir. Yani yeryüzündeki gerçek alanın kâğıt üzerine aktarılırken ne kadar küçültüldüğüdür.
- Haritaların nasıl çizildiği kadar ne amaçla çizildiği de önemlidir. Çünkü haritaların da bir dili vardır ve haritalara bakarak çeşitli konular hakkında bilgi ediniz.
- Haritalarda özel işaretler kullanılır. İşaretlerin ne anlama geldiği **harita işaretleri (lejant)** adı verilen bölümde gösterilir.

Örneğin;

- Yer şekillerinin gösterildiği haritalara fiziki haritalar
- İl ya da ülke sınırlarının gösterildiği haritalara siyasi haritalar
- Ekonomik etkinliklerin gösterildiği haritalara da genel olarak beşerî ve ekonomik haritalar denir.

» Yer Şekillerini Tanıyalım

- Yükselti basamaklarına göre yeryüzü şekillerinin dağılışını gösteren haritalara **fiziki harita** denir.
- Fiziki haritalarda deniz seviyesi “0 (sıfır)” olarak kabul edilir. Deniz seviyesine yakın yerler yeşil rengin tonlarıyla gösterilirken yükselti arttıkça sarı ve kahverenginin tonları kullanılır.
- Deniz, akarsu ve göller ise mavi renkte gösterilir.
- Fiziki haritalarda renkler, yer şekillerinin deniz seviyesinden ne kadar yüksekte olduğunu gösterir. Yani yeşil renk ormanları değil deniz seviyesine yakın yerleri gösterir.

Fiziki haritalarda gösterilen bazı yeryüzü şekilleri şunlardır;

Dağ: Çevresine göre yüksekte kalan yer şeklidir. Bulunduğu yerde tek başına olanlara dağ, birbiri ardınca sıralananlara sıradağ denir. Fiziki haritalarda dağlar kahverengi renk ile gösterilir.

Plato: Akarsular tarafından derince yarılmış ve çevresine göre yüksekte kalmış geniş düzlüklerdir. İç Anadolu'daki Bozok Platosu gibi. Fiziki haritalarda platolar genellikle sarı renkle gösterilir.

Ova: Çevresine göre alçakta kalmış düzlüklerdir. Kıyı ovalar alçak olduğu için yeşil renkle, iç kesimlerdeki ovalar biraz da yüksek olduğu için sarı renkle gösterilirler.

Vadi: Bir akarsuyun yatağını yüzeye doğru aşındırarak oluşturduğu V biçimindeki yeryüzü şeklidir. İç Anadolu Bölgesi'ndeki Ihlara Vadisi gibi.

Akarsu: Yağmur, eriyen kar suları ya da kaynak suyuyla beslenen, belirli bir yatak boyunca sürekli veya zaman zaman akan sudur. Kızılırmak, Yeşilirmak gibi.

Göl: Karalar içindeki çukurluklarda biriken durgun su kütleleridir. Tuz Gölü, Van Gölü gibi.

Tepe: Yüksekliği 500 metreyi geçmeyen yükseltilerdir.

Körfez: Denizin karaya doğru giren büyük ve geniş girintilerine denir. İskenderun Körfezi gibi.

Koy: Denizin karaya doğru giren küçük ve dar girintilerine denir. Bademli Koyu gibi.

Ada: Dört tarafı suyla çevrili olan kara parçasıdır. Kıbrıs Adası gibi.

Yarımada: Üç tarafı sularla çevrili olan kara parçasıdır. Datça Yarımadası gibi.

Delta ovası: Bir ırmağın denize yaklaştığı yerde çatallanarak oluşturduğu üçgen biçimindeki ovadır. Çukurova bir delta ovasıdır.

İklim ve Yaşamım

Kazanım Ders Notu - 11

» İklimin Yaşamımıza Etkileri

İklim: Bir yerde görülen hava olaylarının (sıcaklık ve yağış) uzun yıllar boyunca gösterdiği ortalama durumdur.

- “Akdeniz Bölgesi’nde yaz mevsimi sıcak ve kurak geçer.” dediğimizde iklimsel bir durumu ifade etmiş oluruz.

Klimatoloji (iklim bilimi): Yeryüzünde görülen iklim tiplerini, iklimlerin özelliklerini ve insan yaşamına etkilerini inceleyen bilim dalıdır.

Hava Durumu: Bir yerde görülen hava olaylarında kısa süreli meydana gelen değişikliklerdir. Hava durumu kısa süreli hava olaylarını yansıtır.

- “Bugün yağış bekleniyor. Hafta sonu soğuk geçecek.” dediğimizde hava durumunu belirtmiş oluruz.

Yurdumuzda çeşitli iklimler görülmektedir. Bunda;

- Ülkemizin üç tarafının denizlerle çevrili olması
- Yükseltisinin batıdan doğuya artması
- Yeryüzü şekillerinin farklı olması gibi faktörler etkili olmuştur.

İklim, yaşantımızı belirleyen önemli bir etkidir. Çünkü iklim;

■ Tarım ürünü çeşitliliğini,	■ Doğal bitki örtüsünü,
■ Hayvancılık faaliyetlerini,	■ İnsanların ten (deri) renklerini,
■ İnsanların yemek kültürünü,	■ Ekonomik faaliyetleri,
■ Su kaynaklarının durumunu,	■ Evlerin şekil ve malzemelerini,
■ Yerleşmeyi ve nüfusun dağılışını,	■ Turizm etkinliklerini vb. etkiler.

» Ülkemizde Görülen İklimler

Ülkemizde üç iklim tipi görülmektedir. Bunlar karasal iklim, Akdeniz iklimi ve Karadeniz iklimidir.

KARASAL İKLİM

- Ülkemizde en yaygın görülen iklim çeşididir.
- Yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve kar yağışlı geçer.
- Yağışlar en çok ilkbaharda, en az ise yaz aylarında görülür.
- Bitki örtüsü, ilkbahar yağışlarıyla yeşeren yazın ise kuruyan otlardan oluşan bozkırlardır.
- Doğu, Güneydoğu, İç Anadolu bölgeleri ile Marmara’nın iç kesimlerinde etkili olmaktadır.
- Buğday, arpa, mercimek, nohut, şeker pancarı, elma, üzüm, haşhaş gibi tarım ürünleri yetiştirilir.

KARADENİZ İKLİMİ

- Yazları serin, kışları ılık, her mevsim yağışlı geçer.
- Her mevsim yağışlı olmakla birlikte yağışlar en çok sonbaharda, en az ilkbaharda görülür.
- Yağışlar fazla olduğu için bitki örtüsü ormandır.
- Karadeniz kıyıları ile Marmara’nın kuzey kesimlerinde görülür.
- Her mevsim bol yağış isteyen çay, fındık, mısır ve kivi gibi tarım ürünleri yetiştirilir.

AKDENİZ İKLİMİ

- Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlıdır.
- En fazla yağışı kışın, en az yağışı yazın alır.
- Bitki örtüsü çalı ve kısa boylu ağaçlardan oluşan makilerdir.
- Akdeniz ve Ege kıyılarıyla Marmara’nın güney kısmında ve Güneydoğu’nun batısında görülür.
- Turunçgiller, muz, zeytin, susam, pamuk, üzüm, incir, tütün vb. tarım ürünleri yetiştirilir.
- Don olaylarına ve kar yağışlarına çok az rastlanır. Güneşlenme süresi fazladır.
- Güneşli gün sayısının fazla olması ve kışların ılık geçmesi nedeniyle seracılık yaygındır.

Nerede Yaşanır?

Kazanım Ders Notu - 12

» Nüfusun Dağılışını Etkileyen Unsurlar

Geçmişten beri insanlar yiyecek ve su ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri, kendilerini güvende hissedebilecekleri yerlere yerleşmeyi tercih etmişlerdir.

İnsanların yerleşim yeri olarak tercih ettikleri yerleri doğal ve beşeri faktörler belirlemektedir.

Doğal Faktör: Doğal olarak gerçekleşen, kendiliğinden oluşan faktörlerdir.

Beşeri Faktör: Doğal olmayan, insan eliyle gerçekleştirilen faktörlerdir.

Yerleşmeyi Etkileyen Doğal Faktörler

- İklim özellikleri
- Yer şekilleri
- Bitki örtüsü
- Yer altı kaynakları
- Su kaynakları
- Toprak yapısı

Yerleşmeyi Etkileyen Beşeri Faktörler

- Tarım
- Sanayi
- Ticaret
- Turizm
- Ulaşım
- Madencilik
- Sosyal ve kültürel etkenler
- Hayvancılık

Nüfusun dağılışında birden fazla faktör etkili olabilmektedir. Nüfusun dağılışını etkileyen faktörlerin bir yerin nüfusunu artırabileceği gibi azaltabileceğini de unutmamak gerekir.

Örneğin; yer şekillerinin düz olduğu Adana'da nüfus yoğunken yer şekillerinin dağlık olduğu Hakkari'de nüfus seyrek.

» Yerleşme Açısından Coğrafi Bölgelerimizin Özellikleri

Karadeniz Bölgesi

- Dağlar denize paralel uzanır.
- Her mevsim yağışlı, ılıman bir iklimi vardır.
- Bitki örtüsü ormandır.
- Ülkemizin en fazla yağış alan bölgesidir.
- Ülkemizde ormanların en fazla olduğu bölgedir.
- En fazla heyelan olan bölgedir. Bunun temel nedeni yağışların fazla, bölgenin dağlık olmasıdır.
- Kırsal nüfusun en fazla olduğu bölgemizdir.
- Bölge çay, fındık ve kenevir üretiminde Türkiye'de birinci sıradadır.
- Ülkemizde balıkçılığın en yaygın olduğu bölgedir.
- Ülkemizde taş kömürünün tamamı, bakırın yarısı bu bölgeden sağlanır.

Marmara Bölgesi

- Ortalama yükseltisi en az olan bölgemizdir.
- Nüfus yoğunluğu en fazla olan coğrafi bölgemizdir.
- Ayçiçeği, şeftali, kestane ve pirinç üretiminde ilk sıradadır.
- Sanayinin en çok geliştiği ve sanayide çalışan nüfusun en çok olduğu bölgedir. Bu nedenle en çok göç alan bölgedir.
- Ticaretin en çok geliştiği bölgedir.
- Enerji üretiminin en az, buna karşın tüketiminin en fazla olduğu bölgedir.
- Kümes hayvancılığı ve ipek böcekçiliğinde ilk sırada yer alır.
- En fazla turist çeken ve turizm gelirleri en fazla olan bölgemizdir.
- Ulaşım ağı ve çeşitliliği bakımından en çok gelişen bölgemizdir.
- Sosyal ve kültürel faktörler açısından çeşitliliğin olduğu bir bölgedir.

Ege Bölgesi

- Ege Bölgesi'nde dağlar denize dik uzanır. Bu nedenle kıyılar çok girintili ve çıkıntılıdır.
- Zeytin, üzüm, haşhaş, tütün, incir üretiminde birinci sıradadır. Baş harfleri ZÜHTİ olarak kodlanabilir.
- Seracılıkta Akdeniz Bölgesi'nden sonra ikinci sıradadır.
- Çinicilik ve halıcılık gelişmiştir.
- Bölge, yer altı kaynakları yönünden zengindir.
- Türkiye'de linyitin en çok çıkarıldığı bölgedir.
- Marmara Bölgesi'nden sonra sanayinin en çok geliştiği bölgedir.
- Doğal ve tarihi güzellikleri sebebiyle kültür, yaz, deniz turizmi bu bölgede oldukça gelişmiştir.

Nerede Yaşanır?

Kazanım Ders Notu - 12

» Yerleşme Açısından Coğrafi Bölgelerimizin Özellikleri

Akdeniz Bölgesi

- Dağlar kıyından hemen sonra başladığı için nüfus daha çok kıyılarda toplanmıştır.
- Bölgede Akdeniz iklimi etkili olduğu için tarımsal çeşitlilik fazladır.
- Adana'da bulunan ve Türkiye'nin en verimli ovalarından olan Çukurova sayesinde tarım ve buna bağlı sanayi gelişmiştir.
- Akdeniz ikliminin etkisiyle Antalya başta olmak üzere kıyı kesimlerde yaz (Deniz) turizmi oldukça gelişmiştir.
- İkliminin etkisiyle güneşli gün sayısı fazla olduğu için seracılık yaygındır.
- Seracılığın en çok yapıldığı bölgedir.
- Kıl keçisinin en çok beslendiği bölgedir.
- Muz üretiminin yapıldığı tek bölgedir.
- Kış mevsiminin en ılık geçtiği bölgedir.
- Doğal bitki örtüsü makidir.
- Bölge yer fıstığı, muz, gül, mısır, soya fasulyesi, turuncgiller ve sebze üretiminde birinci sıradadır.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi

- Bölgede karasal iklim hakimdir. Kuraklık oldukça fazladır.
- Bölgede geniş ova ve platolar bulunur.
- Yerleşimler genelde akarsu kenarlarında ve yağışın fazla olduğu dağ eteklerinde kurulmuştur.
- Gelişen sanayisi ile Gaziantep ve Diyarbakır bölgenin en kalabalık illerindendir.
- Yurdumuzun yüz ölçümü bakımından en küçük bölgesidir.
- Orman oranı en az olan bölgemizdir.
- Pamuk, Antep fıstığı, mercimek ve karpuz üretiminde ilk sırada yer alır.
- Ülkemizde çıkarılan petrolün tamamına yakını bu bölgeden sağlanır.
- Türkiye'nin en büyük baraj gölü (Atatürk Baraj Gölü) bu bölgede yer alır. GAP sayesinde bölgenin büyük bir kısmı sulama imkânına kavuşmuş, suya ihtiyacı olan ürünler (Pirinç, mısır, pamuk) yetiştirilmeye başlanmıştır.

Doğu Anadolu Bölgesi

- Yeryüzü şekilleri oldukça engebelidir. Bölgede sert karasal iklim hakimdir.
- Yeryüzü şekillerinden dolayı ulaşım ve ticaret gelişmemiştir. Temel geçim kaynağı hayvancılıktır.
- Bu nedenlerden dolayı bölgede nüfus azdır. İnsanlar genellikle verimli ovalarda ve su kenarlarında yaşar.
- Van, Erzurum nüfusu fazla olan illerdir.
- Doğu Anadolu Bölgesi, en yüksek bölgemizdir. Türkiye'nin çatısı olarak bilinir.
- Alan (Yüz ölçüm) bakımından en büyük bölgemizdir.
- En yüksek dağımız Ağrı Dağı ve en büyük gölümüz Van Gölü burada yer alır.
- Büyükbaş hayvancılığın en yaygın olduğu bölgedir.
- Sanayinin en az geliştiği bölgedir.
- Kayısı üretiminin en fazla yapıldığı bölgedir (Malatya).
- İklimi karasal, bitki örtüsü bozkırdır.

İç Anadolu Bölgesi

- Karasal iklim hakim olduğu için nüfus sadece belli yerlerde toplanmıştır.
- Konya Ovası bölgenin ve ülkenin önemli tarım alanlarındandır.
- Bölgenin en kalabalık ili Ankara'dır. Ankara'nın nüfusunun fazla olmasında başkent olmasının etkisi fazladır.
- Ankara'da sanayi, ulaşım, eğitim ve sağlık imkanları gelişmiştir.
- En az yağış alan bölgemizdir.
- Tarım alanlarının en geniş olduğu bölgedir. Yaygın olarak tahıl tarımı yapılır.
- Buğday, arpa, şeker pancarı, patates, yeşil mercimek, nohut ve elmanın en fazla yetiştirildiği bölgedir.
- Patates, buğday, arpa, nohut üretiminde Türkiye'de birinci sıradadır.
- Koyun yetiştiriciliğinin en fazla yapıldığı bölgedir.
- İklimi karasal, bitki örtüsü bozkırdır.

Afetler ve Çevre Sorunları

Kazanım Ders Notu - 13

» Doğal Afetler

Doğal afetler, doğa olayları sonucunda meydana gelen, can ve mal kaybına neden olan olaylardır.

Deprem: Yer kabuğunda meydana gelen kırılmalar ya da yanardağ faaliyetleri ile oluşan büyük sarsıntılara deprem denir.

Ülkemizde en fazla can kaybına neden olan afettir.

Depremlerin zararlarını azaltmak için;

- Binalar, fay hatları üzerine yapılmamalıdır.
- Binalarda dayanıklı malzeme kullanılmalıdır.
- Çok katlı binalar yapılmamalıdır.

Sel: Şiddetli yağmurlardan dolayı nehirlerin taşması sonucu ortaya çıkan su baskınlarına sel denir.

- Sel felaketlerinin en önemli nedeni yerleşim yerlerinin dere kenarlarında kurulmasıdır.

Selden korunmak ve zararlarını azaltmak için;

- Dere yatakları temiz tutulmalı, akarsular üzerinde barajlar ve bentler yapılmalıdır.
- Şehirlerde atık suların tahliyesi için altyapı çalışmaları yapılmalıdır.

Çığ: Yamaçlarda ve dağların yüksek kesimlerinde bulunan kar kütlelerinin aşağı doğru yuvarlanarak önüne çıkan her şeyi yıkıp geçmesidir.

- Çığ, en fazla kar yağışının çok ve yükseltinin fazla olduğu Doğu Anadolu Bölgesi'nde görülür.

Çığ afetinin zararlarından korunmak için;

- Ağaçlandırma çalışmaları yapılmalıdır.
- Çığ riskinin fazla olduğu yerlere yerleşim yeri kurulmamalıdır.

Heyelan (Toprak Kayması): Yağışın fazla, arazinin eğimli olduğu yerlerde toprağın dik yamaçlardan aşağıya doğru akmasına heyelan denir.

Ülkemizde heyelan, yağışların çok olması ve arazinin fazla eğimli olmasından dolayı en fazla Karadeniz Bölgesi'nde görülür.

Heyelanı azaltmak için;

- Eğimli yerlerdeki ağaçlar kesilmemelidir.

Erozyon: Bitki örtüsünden yoksun toprakların, yağmur ve rüzgarın etkisiyle aşınıp taşınmasıdır.

- En çok, bitki örtüsünün yetersiz olduğu İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde görülür.

Erozyonu önlemek için;

- Ağaçlandırma çalışmaları yapılmalıdır.
- Eğimli arazilere teraslama yapılmalıdır.
- Tarlalar eğimin tersi yönünde sürülmelidir.
- Mevcut bitki örtüsü korunmalıdır.

Orman Yangını: Genellikle insanların hatalarından ve ihmallerinden kaynaklanan büyük yangınlardır.

- Orman yangınları en çok yaz aylarının sıcak ve kurak geçtiği Akdeniz ve Ege Bölgelerinde, en az ise her mevsim yağışlı geçen Karadeniz Bölgesi'nde görülür.

Orman yangınlarını azaltmak için;

- Piknik gibi amaçlarla ağaçlık alanlarda ateş yakılmamalı, bu alanlara cam bırakılmamalıdır.

» Çevre Sorunları

Çevre sorunları bazen doğal yollarla meydana gelir, bazen de beşeri nedenlerden kaynaklanır. Çünkü insanlar doğal çevreden yararlanırken ve doğal kaynakları kullanırken çevreye zarar verirler, doğal dengeyi bozarlar. Doğal dengenin bozulmasıyla da çevre sorunları ortaya çıkar.

Doğaya ve İnsanlara Zarar Veren Bazı Çevre Sorunları

Hava kirliliği: Ulaşım araçları, elektrik santralleri, sanayi faaliyetleri, binalarda ısınma amaçlı kullanılan yakıtlar hava kirliliğinin başlıca nedenleridir.

Su kirliliği: Termik santraller, gübreler, kimyasal ilaçlar, sanayi atıkları, toprak erozyonu su kirliliğinin başlıca nedenleridir.

Gürültü kirliliği: Ulaşım araçları, iş makineleri, sanayi kuruluşları, yüksek sesle müzik çalan eğlence yerlerinden yayılan ses, kalabalıkların uğultusu gürültü kirliliğine sebep olur.

Toprak kirliliği: Sulardan toprağa karışan maddeler, hava yoluyla gelen maddeler, tarım alanlarında kullanılan ilaç ve gübrelerden kaynaklanan kimyasal maddeler, çöpler ve atıklar toprak kirliliğine neden olur.

Küresel Isınma: Küresel ısınma, atmosfere salınan gazların neden olduğu düşünülen sera etkisinin sonucunda dünya üzerinde yıl boyunca kara, deniz ve havada ölçülen ortalama sıcaklıklarda görülen artışa verilen isimdir.

Küresel ısınma, su kaynaklarındaki buharlaşma hızını artırır. Dünyamızın ortalama sıcaklığının artmasıyla birlikte buzullar erimeye başlar. Bu da buzullarda yaşayan canlıların yaşamını tehdit eder ve kıyıya yakın yerleşim birimlerinin sular altında kalmasına yol açabilir.

Afetlerin İnsan Yaşamına Etkileri

Kazanım Ders Notu - 14

» Doğal Afetlerin İnsan Yaşamı Üzerindeki Etkilerine Örnekler

Doğal afetler, maddi ve manevi açıdan insan yaşamı ve toplumsal yaşam üzerinde bazı sonuçlar ve izler bırakabilmektedir.

- Can ve mal kaybı yaşanır.
- Ülke ekonomisi zarar görür.
- Eğitim ve öğretim işleri aksar.
- Ülke içinde göçler yaşanır.
- Ulaşım faaliyetleri aksar.
- Toplumsal dayanışma artar.

Ülkemizde zaman zaman sel, çığ, heyelan, deprem gibi önlenmesi mümkün olmayan doğal afetler yaşanmaktadır. Bu afetler ülkemizde büyük can ve mal kayıplarına sebep olmaktadır. Bütün bunların yanında doğal afetler sonucu yaşanan acı olaylar toplum hayatında derin izler bırakır. Bu izleri kimi zaman türkülerde kimi zaman hikâyelerde kimi zaman da şiirlerde görürüz.

Deprem, en fazla can ve mal kaybına neden olan doğal afettir. İnsanlar depremde aile bireylerini veya arkadaşlarını kaybedebilir. Depremden yaralı olarak kurtulan kişiler sakat kalabilir. Bu nedenle deprem, depremi yaşayan insanların ruh ve beden sağlığı üzerinde uzun yıllar süren etkiler bırakabilir.

Sel, ülkemizde sık görülen doğal afetlerden biridir. Sel, can ve mal kaybına sebep olmaktadır. Konutlar ve iş yerleri sel sonucu zarar görebilir. İnsanlar sel suları boşaltılana kadar konutlarında yaşayamaz, işe gidemez. Ekili olan tarım alanları ve seralar aşırı yağışla beraber sel suları altında kalır.

Çığ kara yolları üzerine düşmesi sonucu yollar kapanır. İnsanlar işlerine, öğrenciler okullarına gidemez. İş ve okul hayatı bu durumdan olumsuz etkilenir. Çığ, can ve mal kaybına sebep olabilir.

Heyelanın yerleşim birimlerinde veya yol güzergâhında meydana gelmesi sonucunda insanlar toprak altında kalarak yaşamlarını kaybedebilir. Heyelan sonucunda konutlar toprak altında kalabilir, kısmen veya tamamen kullanılamaz hâle gelebilir. Heyelan sonucunda kara ve demir yolları kapanabilir ve ulaşım aksayabilir.

Orman yangınları sonrasında uzun yıllar boyunca güçlkle yetişen ağaçlar saatler içinde yok olabilir. Yerleşim yerlerinin yakınındaki orman yangınları konutlara ve iş yerlerine zarar verebilir. Ağaçların ürettiği oksijen miktarı azalır, hava kirliliği artar, insanlarda solunum yolları hastalıkları görülür. Orman yangınları sonucunda bitki örtüsü tahrip olduğundan erozyon ve sel baskınlarında artış görülür.

- Doğal afetler her ne kadar insan yaşamı üzerinde olumsuz etkilere sahipse de bu olumsuzlukları gerekli tedbirler alarak azaltabiliriz.
- Doğal afetler ortaya çıktıktan sonra oluşan olumsuzlukları azaltmanın en önemli yolu, toplum ve millet olarak yardımlaşma ve dayanışmanın sağlanmasıdır.